

Słowo od redakcji

*In der Kunst ist das Beste gut genug*¹

J.W. Goethe

Sztuka (*techné*), w rozumieniu starożytnych Greków, jak powszechnie wiadomo, nie ograniczała się w swoim zakresie jedynie do dzisiejszych sztuk pięknych. Sztuką był nie tylko doskonały kunszt w wytwarzaniu rzeczy, przedmiotów czy narzędzi według określonych reguł, ale i biegłość w różnych umiejętnościach. Grecy akcentowali też zawarty w sztuce moment poznawczy, zwracając uwagę na przeciwstawienie sztuki i doświadczenia. Sztuka bowiem miała wykraczać poza mechaniczne powtarzanie (co cechuje doświadczenie), sięgając również do poznania. Poznanie to nie stanowi celu samego dla siebie, jego celem nie jest nawet pożytek tego, który wytwarza czy działa, lecz przede wszystkim – pożytek wytwarzanego przedmiotu czy doskonałej umiejętności².

Niniejszy tom *Miscellanea Anthropologica et Sociologica*, zatytułowany „Oblicza sztuki” poświęcony jest właśnie sztuce w jej szerokim znaczeniu. Sam termin sztuka został odniesiony do jego wspomnianego wyżej, źródłowego sensu: sztuki jako *techné*, czyli zarówno sztuki jako wytworu aktywności artystycznej człowieka, jak i sztuki jako działań powiązanych z doskonaleniem umiejętności i mistrzostwem, osiąganym w różnych przestrzeniach i dziedzinach życia społecznego. Dlatego artykuły zebrane w niniejszym tomie odnoszą się i do klasycznie rozumianych sztuk pięknych oraz ich wytworów, i do współczesnych wymiarów sztuki, a także do sztuki użytkowej oraz sztuki codziennych aktywności. Napisane są z perspektywy różnych dziedzin, takich jak: socjologia, antropologia, kulturoznawstwo, estetyka, historia sztuki, a ich autorzy zastanawiają się nad estetycznym, pragmatycznym oraz epistemologicznym wymiarem sztuki.

Anna M. Kłonkowska

¹ J.W. Goethe, *Italienische Reise 1813-17*, <http://www.fullbooks.com/Italienische-Reise-Teil-14.html>, data dostępu: 12.02.2013.

² Por. G. Reale, *Historia filozofii starożytnej*, t. II, Lublin 1997, s. 567.